

تغییر تقویم هجری به شاهنشاهی به روایت اسناد مجلس سنا

زهره موسیوند
سمیه زیدی

مبنای تاریخ ایران تا زمان ملکشاه سلجوقی، تاریخ هجرت رسول اکرم (ص) بود و مردمان کشاورز نیز از تاریخ یزدگردی استفاده می‌کردند اما به واسطه اشکالاتی که داشت به امر پادشاه سلجوقی، عمر خیام و چند تن دیگر، تاریخ جلالی را تدوین کردند که بین ایرانیان معمول گردید. اما باز همان تاریخ هجری قمری به کار می‌رفت، تا اینکه با سلطنت رضا شاه تاریخ جلالی رسمیت یافت.

با شروع سلطنت پهلوی همراه تغییراتی که در همه شئون اجتماعی، فرهنگی و سیاسی ایران انجام گرفت، به فرمان رضاشاه و به موجب قانونی که در سال ۱۳۰۴ خورشیدی از مجلس شورای ملی گذشت، آغاز سال، تحویل خورشید به برج حمل محسوب شد و این تاریخ که سال هجری خورشیدی نام‌گذاری شد، تاریخ رسمی کشور ایران گردید.^۱

با روی کار آمدن محمدرضاشاه مرحله دیگری از تحولات در تاریخ ایران آغاز گردید. وی با انجام اموری چون مراسم تاج‌گذاری در پایان دهه چهل، مراسم پرخرج و باشکوه ۲۵۰۰ ساله شاهنشاهی ایران، خریدهای کلان تسلیحاتی، به دنبال کسب مشروعیت بود. پدرش که باستان‌گرایی و ستایش از آن را همچون رنسانس در اروپا و بازگشت آنان به یونان، پایه‌گذاری کرده بود، سکوی پرش این مشروعیت جدید بود. پیوند زدن این سلسله به ۲۵۰۰ سال پیش، می‌توانست پشتوانه‌ای پر بار برایش فراهم کند.^۲ به این

۱- بهروزی، محمد جواد، تقویم تاریخی- فرهنگی- هنری دوهزار و پانصد سال شاهنشاهی ایران، ص ۲.

۲- فرهنگد، جلال، توجیه التقویم، ماهنامه شماره ۵۶، ص ۶.

دلیل بود که وی دست به اقداماتی زد که از جمله آنها تغییر تقویم بود.

البته تغییر دادن تقویم مردمی مذهبی که مبدأ آن هجرت پیامبر(ص) از مکه به مدینه بود، بسیار سخت بود. گروهی از عوامل حکومتی و علمی برای عملی کردن این تغییر، دور هم جمع شده بودند، افرادی چون شجاع‌الدین شفا، هادی هدایتی، خسرو بهروز، معاون سازمان برنامه و رئیس مرکز انفورماتیک، اکبر دانا سرشت، قاضی بازنشسته، حسن جمشیدی‌پور و پرویز مرآت، دبیر فرهنگستان شاهنشاهی علوم ایران و ... آنها معتقد بودند که «تقویم شمسی با اینکه تقویم ما است، همه تاریخ ملت ایران را در بر نمی‌گیرد و از نظر طول زمان ناقص است و بنابراین تقویم شاهنشاهی یگانه تقویم ملی خواهد بود که همه تاریخ شاهنشاهی ایران را در برمی‌گیرد و انتخاب آن به هیچ وجه به مفهوم حذف یک تقویم مذهبی نیست.»

اسدالله علم در یادداشت‌های خود (مورخ ۱۳۵۴/۱۲/۱۰) چنین می‌نویسد: «راجع به تغییر تاریخ شمسی گزارش نهایی را عرض کردم که تاریخ شاهنشاهی می‌شود. شاهنشاه به این کار علاقه دارند، زیرا که خود مرد تاریخ، خود تاریخ و محول تاریخ است و می‌خواهد که مبدأ تاریخ هم بشود و حق با اوست. عرض کردم که تکیه‌ها باید بر تاریخ هجری باشد که از لحاظ مذهبی مورد قبول است، ولی از لحاظ ملی، این تاریخ شمسی اختراع یکی از خلفای اموی است برای باج گرفتن از ایران و بی جهت در سابق ما آن را تاریخ ملی کرده‌ایم، ولی چون در زمان شاهنشاهی فقید قانونی شده، باید حال در مجلس قانون را بگذرانند و تاریخ شاهنشاهی را جایگزین کنند...»^۱

در روز ۲۴ اسفند ۱۳۵۴ جلسه مشترک مجلسین شورای ملی و سنا تشکیل گردید و طرحی از طرف دولت به قید سه فوریت تقدیم مجلسین شد که به تصویب رسید. به موجب این طرح، تقویم ایران تغییر کرد و تاج‌گذاری کوروش مبدأ تاریخ قرار گرفت و به جای تاریخ هجری شمسی، تاریخ شاهنشاهی اعلام گردید و سال ۱۳۵۵ به سال ۲۵۳۵ تغییر یافت^۲

در این جلسه ابتدا رئیس مجلس و بعد سناتور دکتر عیسی صدیق، هلاکو رامبد، سناتور عماد تربت، دکتر مصطفی الموتی، سناتور شوکت ملک جهانبانی و دکتر مهین صنیع صحبت کردند و آن گاه قطعنامه به اتفاق آراء تصویب شد.^۳

گاهشماری شاهنشاهی از مبدأ فرضی و تقریبی آغاز پادشاهی کوروش در ۵۵۹ ق.م وضع شد و مقرر گردید که در یک دوره زمانی محدود کلیه تاریخ‌های اسناد، شناسنامه‌ها و اوراق رسمی طبق این گاهشماری تغییر یابد.^۴ کلیه ارکان این گاهشماری به جز مبدأ آن، با گاهشماری جلالی و هجری شمسی برابر و اختلاف مبدأ آن با گاهشماری هجری شمسی، ۱۱۸۰ سال بود.^۵

۱- یادداشت‌های علم(ج ۵، ۱۳۵۴)، ویرایش علینقی عالیخانی، تهران، ثالث ۱۳۸۲، صص ۴۷۸-۴۷۹.

۲- عاقلی، باقر، روز شمار تاریخ ایران، ج ۲، تهران، گفتار ۱۳۷۲، ص ۳۰۶.

۳- اطلاعات، ۲۴ اسفند ۱۳۵۴، ش ۱۴۹۵۹، ص ۱.

۴- اطلاعات، ش ۱۴۹۵۹، ص ۴-۵، کیهان، ش ۸۱۲، ص ۲۰۱۴.

۵- اطلاعات، ش ۱۵۶۹۶، ص ۴، ستون ۱.

در سال‌های دهه پنجاه، بیشتر گروه‌های مخالف مسلح از بین رفته بودند. ایده سیاسی شاه در تک حزبی کردن کشور، ظاهراً موفق شده بود و حزب رستاخیز اهرم‌های قدرت را در دست داشت. در چنین شرایطی، حکومت شاه به فکر ایجاد دگرگونی‌های فرهنگی افتاد. شاه اعتقاد داشت که باید «تمام آثار انحطاط و فساد و زبونی گذشته را به دست فراموشی سپاریم و ارزشهای مثبت و جاودانگی فرهنگ ایرانی را از همه آلودگی‌هایی که ممکن است به دست عوامل بیگانه در این فرهنگ راه یافته باشد دور سازیم.»

محمدرضاشاه همه ارزش‌های فرهنگی حکومت پهلوی را به ایران باستان و شاهان آن دوره نسبت می‌داد. به همین دلیل وقتی تصمیم گرفته شد مبدأ تاریخ رسمی ایران تغییر کند، سال تاج‌گذاری و به حکومت رسیدن کورش به عنوان مبدأ تاریخ ایران برگزیده شد.

به هر حال از همان ابتدا به گاهشماری شاهنشاهی اعتراضاتی صورت گرفت. آیت الله گلپایگانی نخستین مرجع تقلیدی بود که فردای اعلام این خبر موضع‌گیری کرد. وی در روز سه‌شنبه ۱۳۵۴/۱۲/۲۶ تلگرافی به رؤسای مجلسین و دولت زده و به تاریخ شاهنشاهی ایراد گرفت.

امام خمینی هم در پیام عید فطر ۱۳۵۵ به کارگیری تاریخ شاهنشاهی را حرام اعلام کرد و گفت: «برای تضعیف و محو اسلام، آن نغمه شوم تغییر مبدأ را ساز کردند؛ این تغییر هتک اسلام و مقدمه محو اسلام است. خدای نخواست، استعمال آن بر عموم، حرام و پشتیبانی از ستمکار و ظالم و مخالف با اسلام عدالتخواه است.»^۱

نهایتاً برای تأمین خواست مردم انقلابی در ۵ شهریور ۱۳۵۷، جعفر شریف امامی در نخستین روز نخست وزیری خود طی بخشنامه‌ای، گاهشماری شاهنشاهی را منسوخ اعلام کرد و دوباره گاهشماری هجری شمسی رسمیت یافت.^۲

سال‌ها بعد آگاهان سیاسی و پژوهشگران، وقتی به علل فروپاشی سلطنت شاه و نظام شاهنشاهی در ایران پرداختند، یکی از عوامل آن را تغییر تاریخ دانستند. سر آنتونی پارسونز، سفیر وقت انگلیس در تهران در کتاب **غرور و سقوط** از این اقدام شاه با این جمله یاد کرد: «اقدام نا معقول و سبک سرانه دیگری علیه معتقدات مذهبی کشور».

نیکو آر کدی در کتاب **ریشه‌های انقلاب ایران** نوشت: «شاه تقریباً همه مردم را مجاب کرد که در صدد ریشه کن ساختن اسلام است.»^۳

پرواند آبراهامیان در کتاب ایران بین دو انقلاب می‌نویسد: «در دوران معاصر کمتر رژیمی در سرتاسر عالم آن چنان بی محابا بوده است که تقویم مذهبی کشور را مخدوش کند.»^۴

۱- تغییر تاریخ هجری به شاهنشاهی، مرکز اسناد انقلاب اسلامی.

۲- اطلاعات، همان، ستون ۱.

۳- آر کدی، نیکو، ریشه‌های انقلاب ایران، ترجمه عبدالرحیم گواهی، تهران، دفتر نشر فرهنگ اسلامی، ۱۳۷۵، ص ۴۱۲.

آبراهامیان، پرواند، ایران بین دو انقلاب، تهران، مرکز، چاپ اول، ۱۳۷۷، ص ۴۰۷.

علی اکبر معلم ذکر می‌کند: «تغییر تقویم از عوامل سقوط رژیم پهلوی، ناتوانی رژیم در حفظ الگوهای فرهنگی و ایجاد تعارضات ارزشی بین مردم و نظام حاکم بوده است.»^۱

به طور کلی تغییر تقویم هجری شمسی به شاهنشاهی در آن برهه زمانی به یکی از چندین عامل تسریع‌کننده سقوط رژیم پهلوی مبدل گردید. همواره در طول تاریخ، مذهب یکی از پس زمینه‌های اصلی جامعه ایران بوده است و روشن است که چنین بی‌اعتنایی به آن، بازتاب بسیار منفی خواهد داشت. این طرح اجباری بیش از دو سال و نیم دوام نیاورد. با سر و صدای فراوان آمد ولی به سال ۱۳۵۷ بدون صدا منحل گردید.

در صفحات بعدی اسنادی راجع به روند تغییر تقویم شمسی به شاهنشاهی ارائه می‌گردد. این اسناد مربوط به دوره هفتم مجلس شورای اسلامی بوده و در کارتن ۹۷۰، پوشه ۱۰ به شماره جزوه‌دان ۴/۶ نگاه‌داری می‌شود.

۱- معلم، علی‌اکبر، عامل فرهنگی و سقوط رژیم پهلوی، رواق اندیشه، اسفند ۱۳۸۰.

شماره ۲-۱۰-۳۰۰

تاریخ ۱۳۵۴ / ۹ / ۲۰

دربار شاهنشاهی مرکز امور فرهنگی و مطبوعاتی

جناب آقای امیر منقّی معاون دربار شاهنشاهی

پیرو مذاکره تلفنی در باره تهیه گزارشی در مورد پیشنهاد تغییر تاریخ رسمی ایران به تاریخ بنیانگذاری شاهنشاهی ، توضیحات ذیل را تقدیم میدارد :

در حال حاضر دنوع تاریخ تقویمی در ایران بکار برده میشود که عبارتند از تاریخ هجری قمری و تاریخ هجری شمسی . علاوه بر این تاریخ میلادی نیز از نظر آنکه مرجعیت جهانی دارد عملاً بصورت یک تاریخ رایج کشور درآمده است .

از نظر ملی و بین المللی ، از این سه تاریخ دو تای آنها که تاریخ میلادی و تاریخ هجری قمری است اصالت دارد ، ولی تاریخ هجری شمسی یک ابداع استثنائی است که با آنکه بر اساس اسلامی وضع شده ، در هیچیک از کشورهای اسلامی دیگر جهان مورد قبول نیست . بطوریکه سنه میدانییم در عموم کشورهای اسلامی ، یا منحصرأ تقویم هجری قمری رایج است که جنبه مذهبی دارد و بر اساس سال ۳۵۴ روزی متکی است (و در ایران مسلمان نیز تا قرن حاضر صرفاً همین تقویم رعایت میشده است) ، و یا تقویم مسیحی و تقویم هجری قمری مشترکاً ملاک عمل است . بکار بردن تقویم هجری شمسی که از یکطرف جنبه مذهبی دارد ، و از طرف دیگر سال قمری در آن رعایت نشده است . در سه ربع قرن اخیر کشور ما را از این حیث بکلی از کلیه کشورهای مسلمان و غیرمسلمان دیگر جهان جدا کرده است .

اگر اتخاذ چنین روشی مورد قبول باشد ، بنظر منطقی تر میآید که چنین تاریخ استثنائی یک تاریخ کاملاً ایرانی یعنی " تاریخ شاهنشاهی " باشد که طبعاً یاد آور اصالت و استمرار تاریخی و ملی ما است ، و تاریخ اسلامی بهمان صورتی مورد استناد و قبول باشد که در نزد سایر ملل اسلامی رایج است ، نه صورتی که در عین اسلامی بودن ، برای دنیای اسلامی کاملاً نا آشنا است .

بر این اساس ، سه تاریخ جداگانه : ملی ، اسلامی ، بین المللی ، بصورت تاریخ شاهنشاهی ، تاریخ هجری قمری ، تاریخ میلادی مسیحی، میتواند بحسب نیازمندیهای مختلف در ایران رایج باشد که در این صورت این سه تاریخ برای سال جاری بترتیب سال ۲۵۱۳ شاهنشاهی (بر مبنای بنیانگذاری شاهنشاهی ایران بدست کوروش بزرگ) ، سال ۱۳۹۵ هجری ، و سال ۱۹۷۵ میلادی خواهند بود .

۱۳۵۴ / ۹ / ۲۰

پیام بهارستان / ۲۰، س. ۲، ش. ۶ / زمستان ۱۳۸۸

- ۲ -

البته در صورت اتخاذ این روش ، کار تبدیل مدارک و اسنادی که در طول نیم قرن اخیر ایران بر اساس تاریخ هجری شمسی تنظیم شده اند تا مدتی ایجاد اشکال خواهد کرد . ولی با توجه باینکه تبدیل این دو تاریخ فقط با افزودن رقم ۱۱۶۰ به تاریخ شمسی انجام میگیرد ، و اشکال فراوان تبدیل تاریخ هجری قمری را به تاریخ خورشیدی ندارد ، از نظر عملی قابل قبول است ، در صورتیکه تبدیل تاریخ قمری به تاریخ خورشیدی با دشواری های بسیار همراه است .

البته در صورت لزوم میتوان سال هجری شمسی را بصورت یک تاریخ رسمی کشور حفظ کرد ، و در این صورت تاریخ شاهنشاهی را نیز بصورت یک تاریخ رسمی اضافی به تاریخ های هجری شمسی و هجری قمری کشور افزود .

با تقدیم مراتب احترام

معاون فرهنگی و مطبوعاتی دربار شاهنشاهی

بلاغ الرضا

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

تاریخ ۱۳۵۴/۹/۲۷
شماره ۵۹۸۰/۴
پهت

جناب آقای نخست وزیر

بر حسب دستور آن جناب بعد از ظهر روز ۲۷ آذر ماه جلسه ای با حضور جناب آقای شفا معاون دربار شاهنشاهی و جناب آقای بهروز معاون سازمان برنامه و رئیس دفتر انفرماتیک در دفتر اینجناب تشکیل شد و گزارش جناب آقای شفا و سابق مربوط به تقویم شاهنشاهی ایران که در نخست وزیری موجود بود بررسی و نتیجه سه ساعت مذاکره و بررسی جلسه مزبور بشرح زیر باستحضار میرسد :

۱ - تقویم شمسی نه یک تقویم ایرانی است و یک تقویم مذهبی

- تقویم هجری شمسی مبنای مذهبی ندارد زیرا تقویم مذهبی ایرانیان هجری قمری است که مبدأ آن هجرت پیغمبر اسلام از مکه به مدینه است و مورد قبول همه مسلمانان میباشد - این تقویم (هجری قمری) برای تعیین ایام روزه و حج و سایر روزها و اعیاد مذهبی و روزهای سوگواری در همه کشورهای اسلامی معمول میباشد و در تقویم های ایرانی نیز جایز میشود . در حالیکه تقویم هجری شمسی در هیچیک از کشورهای اسلامی معمول نیست .

- تقویم هجری شمسی مبنای ملی نیز ندارد زیرا در زمان خلافت المعتضد بالله (۲۸۲ هجری قمری) برای رفع اشکال اخذ خراج از ایرانیان و ثابت کردن نوروز در فصلی که مناسب جمع خراج و روایب است وضع گردیده و در حقیقت یادگار تسلط خارجی بر سرزمین ایران است و هیچگونه جنبه ملی ایرانی ندارد - این سال معتضدی مدتی برای ارمالیات در جریان بود و پس از آن بدست فراموشی سپرده شد و مجدداً " در سال ۷۰۱ هجری توسط غازان خان و سپس توسط سلطان جلال الدین (تاریخ جلالی) اصلاح و معمول گردید و در سال ۱۳۴۳ هجری قمری او را خرسطنت قاچاریه علاوه بر تاریخ هجری قمری درج آن در تقویم معمول شد .

- عیب بزرگ این تقویم اینست که نمیتوان بیش از ۱۳۵۴ سال را با آن شماره کرد - در حالیکه ما پیش از ۲۵۰۰ سال تاریخ مدون داریم و برای آگاهی از تاریخ شاهنشاهان ساسانی و هخامنشی ناگزیر به تاریخ میلادی متوسل میشویم - این امر منظر از مشکلاتی که دارد آشوب عظیمی در ذهن اطفال و جوانان ایرانی در موقع مطالعه تاریخ ایجاد میکند . زیرا در حالیکه قسمتی از تاریخ کشور خود را با هجری میشناسند برای شناختن قسمت مهمی از تاریخ شاهنشاهی خود باید به تاریخ میلادی متوسل شوند ، مثلاً " برای تعیین سال جلوس کوروش باید رقم ۵۵۹ قبل از میلاد را با رقم ۱۹۷۵ میلادی جمع کنند تا سال جلوس کوروش کبیر را بدست آورند .

تاریخ
شماره
پهت

b

-۲-

۲- تقویم ملی ایران با تقویم شاهنشاهی ایران

- برای انتخاب یک تقویم ملی که یادآور اصالت و استمرار و رفر و شکوه شاهنشاهی ایران باشد سه پیشنهاد بشرح زیر تقدیم میشود .

۱- پیشنهاد شفا

- سال ۵۳۹ قبل از میلاد (سال فتح بابل بدست کوروش کبیر و صدور منشور کوروش درباره آزادی و حقوق بشر) مبدأ تاریخ شاهنشاهی ایران شناخته شود .
- در اینصورت برای تبدیل تاریخ هجری شمسی به تاریخ شاهنشاهی کافی است رقم ۱۶۰ را به تاریخ هجری شمسی اضافه کنیم .

(باین ترتیب امروز که پنجمین به ۲۷ ذر ۱۳۵۴ شمسی میباشد ۲۷ ذر ۲۵۱۴ شاهنشاهی ایران خواهد بود)

- حسن این پیشنهاد اینست که مبدأ آن مقارن است با صدور منشور کوروش کبیر و سال ۲۵۰هـ مقارن است با صدور منشور شاهنشاه آریامهر درباره انقلاب سفید .

- اشکال این پیشنهاد اینست که قسمتی از تاریخ شاهنشاهی ایران (از جلوس کوروش کبیر تا فتح بابل) را در بر نمیگیرد و باز باید قسمتی از تاریخ شاهنشاهی ایران و حتی سال جلوس کوروش کبیر را با تاریخ میلادی یا خارج از تاریخ شاهنشاهی ایران سنجید .

- اشکال دیگر این پیشنهاد اینست که مبدأ تاریخ شاهنشاهی ایران با فتح بابل و آزادی قوم بنی اسرائیل نیز مقارن میشود و مناسب بنظر نمیرسد تاریخ فتح بابل یا هر نوع جنگ و فتحی را مبدأ تاریخ شاهنشاهی ایران قرار داد .

۲- پیشنهاد هدایتی

- سال ۵۵۹ قبل از میلاد (جلوس کوروش کبیر به سلطنت ایران که موجب تحقق وحدت ماد و پارس گردید) مبدأ تاریخ شاهنشاهی ایران شناخته شود .
- در اینصورت برای تبدیل تاریخ هجری شمسی به تاریخ شاهنشاهی کافی است رقم ۱۸۰ را به تاریخ هجری شمسی اضافه کنیم (باین ترتیب امروز که پنجمین به ۲۷ ذر ۱۳۵۴ هجری شمسی است ۲۷ ذر ۲۵۳۴ شاهنشاهی خواهد بود)

- حسن این پیشنهاد اینست که مبدأ آن (سال ۵۵۹ ق م) سال جلوس کوروش کبیر به سلطنت و آغاز تلاش برای تحقق وحدت ماد و پارس و استقرار شاهنشاهی ایران است و سال ۵۵۹ قبل از میلاد بعنوان سال جلوس کوروش کبیر یک تاریخ قطعی و مسلم است و در تمام تواریخ ضبط گردیده .

۰۰۴

نخست‌وزیری

تاریخ

شماره

پهشت

-۲-

— حسن دیگر اینست که تمام تاریخ شاهنشاهی ایران را از آغاز سلطنت کوروش کبیر تا امروز در بر میگیرد و ناگزیر نخواهیم بود برای قسمتی از سلطنت کوروش کبیر به تاریخ قبل از مبداء متوسل شویم .

— حسن دیگر این تقویم اینست که مبداء آن سال جلوس کوروش کبیر و سال ۲۵۰۰ آن سال جلوس محمد رضا پهلوی آریامهر شاهنشاه ایران و آغاز تجدید فر و شکوه ایران است (۲۵ شهریور ۱۳۲۰) .

— با این ترتیب دو رقم اخیر این تاریخ همیشه نشان دهنده سالهای سلطنت شاهنشاه آریامهر خواهد بود (امروز پنجشنبه ۲۲۷ در ۲۵۳۴ تقویم شاهنشاهی ایران است و ۳۴ سال از جلوس شاهنشاه آریامهر میگذرد) .

— عیب این پیشنهاد اینست که سال ۵۹۵ ق م سال جلوس کوروش در پارس است و فتح اکباتان و یکی کردن واقعی ماد و پارس ۱۴ سال بعد در ۵۴۶ ق م . رویداده است .

۳- پیشنهاد دهبهرز

— سال صفر را که سال فرضی تولد کوروش است مبداء تاریخ شاهنشاهی ایران قرار دهیم (سال واقعی تولد کوروش بدرستی معلوم نیست و در هیچیک از اسناد و مدارک تاریخی از آن یاد نشده و یا امروز نمیدانیم کوروش کبیر بدرستی در چه سالی متولد شده است و فقط میدانیم که در سال ۵۵۹ قبل از میلاد به سلطنت رسیده)

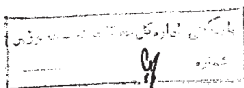
— اگر سال تولد کوروش را سال صفر و مبداء تاریخ شاهنشاهی ایران فرض کنیم و اگر فرض کنیم کوروش در ۲۱ سالگی به سلطنت رسیده باشد درینصورت تاریخ شاهنشاهی ایران عبارت خواهد بود از $۲۵۵۵ = ۱۹۷۵ + ۲۱ + ۵۵۹$

— حسن این پیشنهاد اینست که سال ۲۵۰۰ آن مقارن است با حوت ۱۲۹۹ کودتای رضاشاه کبیر و آغاز طلوع خاندان پهلوی .

— اشکال این پیشنهاد اینست که مبتنی بر فرض میباشد ، فرض اینست که کوروش در ۲۱ سالگی به سلطنت رسیده .

— اشکال دیگر اینست که بفرش آنکه تاریخ تولد کوروش معلوم باشد باز هم تولد مؤسس شاهنشاهی ایران را نمیتوان مبداء تاریخ شاهنشاهی ایران دانست .

— چون هریک از پیشنهاد دهندگان در دفاع از پیشنهاد خود مصر بودند عین پیشنهادها با محاسن و معایب هریک از آنها شرح فوق باستحضار رسید . عین گزارش جناب آقای شفانیز که از دربار شاهنشاهی برای مطالعه

-۲-

ارسال شده بود و گزارشی که بعد از جلسه مزبور ارسال نمودند و همچنین عین گزارش هائی که آقای بهروز زیس از جلسه مزبور متضمن خلاصه نظریات ایشان ارسال نمودند به پیوست تقدیم میشود .
- هر یک از پیشنهاد های سه گانه فوق که مورد تصویب ذات اقدس ملوکانه قرار گیرد وضع چاپ تفاوتیم
باین ترتیب خواهد بود که بجای آنکه در حال حاضر در تقویم هاسال میلادی و سال هجری قمری و سال هجری شمسی
و چاپ میکنند در آینده سال شاهنشاهی ایران و سال هجری قمری و سال میلادی چاپ خواهد شد که سال
شاهنشاهی آن تقویم ملی و سال هجری قمری آن تقویم مذهبی خواهد بود و اعیاد مذهبی و روز های عمادت و
سوگاری را نشان خواهد داد . البته آغاز سال مانند گذشته نوروز باستانی خواهد بود .

باتقدیم احترام
هادی هدایتی

هادی هدایتی

دربار شاهنشاهی مرکز امور فرهنگی و مطبوعاتی

۲
۱۱

پیشگاه مبارک اعلیحضرت همایون شاهنشاه آریامهر

بمناسبت فرا رسیدن سال فرخنده بزرگداشت ملی پنجاهمین سال شاهنشاهی پهلوی ، که طبعاً ارتباط مستقیم با تاریخ بیست و پنج قرن شاهنشاهی ایران دارد ، شورای عالی برگزارکننده این آئین ، اجازه میخواید توجه خاطر خطیر همایونی را بدین نکته مضمون دارد که در حال حاضر تاریخ هائی که برای تعیین سنوات در ایران معمول است هیچیک یادآور این تاریخ شاهنشاهی که در عین حال تاریخ ملی ایران است نیست ، بلکه هر دو تاریخ هجری شمسی و هجری قمری که در ایران معمول است از یک مبداء واحد آغاز میشود . در این مورد تاریخ هجری قمری بعنوان تاریخ رسمی اسلامی که مورد قبول همه کشورهای اسلامی جهان قرار دارد تاریخی اصیل است ، در صورتیکه تاریخ هجری شمسی در عین آنکه از همان مبداء تاریخ هجری قمری آغاز میشود ، بعنوان یک تاریخ مذهبی مورد قبول هیچ کشور دیگر اسلامی نیست و بدین ترتیب عملاً نه با تاریخ ملی و شاهنشاهی ایران و نه با دنیای اسلامی ارتباط دارد . بدین جهت شورای عالی برگزارکننده آئین ملی بزرگداشت پنجاهمین سال شاهنشاهی پهلوی ، بصورت انجام یک وظیفه ملی از پیشگاه مبارک استدعا دارد که اجازه فرمایند تاریخ هجری قمری که تاریخ مذهبی و اسلامی ایران و تمام عالم اسلامی است بصورت یکی از دو تاریخ رسمی کشور باقی بماند ، ولی بجای تاریخ هجری شمسی در آینده تاریخ شاهنشاهی ایران بصورت تاریخ ملی معمول گردد . چون بنیانگذار این شاهنشاهی کورش بزرگ است ، در صورت تأیید همایونی تاریخ جلوس به پادشاهی که اکنون ۲۵۳۳ سال از آن میگذرد مبداء تاریخ شاهنشاهی ایران قرار خواهد گرفت . بدین ترتیب دو تاریخ رسمی کشور تاریخ شاهنشاهی و تاریخ اسلامی خواهد بود و طبعاً تاریخ مسیحی نیز که رواج بین المللی دارد در مواردی که با امور خارجی ارتباط دارد کماکان مورد استفاده خواهد بود .

دفتر کل دربار شاهنشاهی
شماره ۵۷-۲۲۲
تاریخ ۱۳۵۴ / ۱۰ / ۱۶

۱۰

پیام بهارستان / د. س. ۲، ش. ۶ / زمستان ۱۳۸۸

-۲-

باعرض استدعای فقی ، در صورتیکه این پیشنهاد مورد موافقت ذات مبارک ملوکانه قرار گیرد ،
متمنی است با توجه باینکه در حال حاضر گاهنامه ها و تقویم های مربوط به سال نو غالباً بچاپ رسیده اند
و تغییر آنها مستلزم زبانهای فنی و مالی است ، اجازه فرمایند تاریخ شاهنشاهی از روز اول فروردین ماه
آینده بصورت رسمی معمول گردد ، ولی تقویم ها و سایر کتابها و نشریاتی که تاکنون برای سال آینده
با تاریخ هجری شمسی چاپ شده اند در طول آن سال مورد استفاده باشند تا در سال بعد توضیب همه
آنها با تاریخ رسمی شاهنشاهی انتشار یابند .

ضمناً از پیشگاه مبارک ملوکانه استدعا دارد بمنظور روشن شدن افکار عمومی و آشنائی بیشتر
افراد کشور با جنبه های مختلف تاریخی و ملی و اجتماعی این تغییر تاریخ ، اجازه فرمایند گروهی از
دانشمندان صلاحیتدار که توسط شورای عالی برگزارکننده بزرگداشت برگزیده خواهند شد ، از راه رادیو
و تلویزیون و مطبوعات و سخنرانیها و نوشته های علمی و پژوهشی ، این موضوع را بصورتی جامع و روشن
برای افکار عمومی مورد بررسی و تحلیل قرار دهند .

شورای عالی برگزارکننده آئین ملی بزرگداشت پنجاهمین سال شاهنشاهی پهلوی

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

۲۶۴-۵۷

۱۳۵۴/۱۰/۲۰

دارد

جناب آقای امیرعاس هویدا

نخست وزیر

عطف به مرقومه شماره ۲۰-۲۰۰/م مورخ ۱۳۵۴/۱۰/۷ جناب آقای هادی هدایتی و ضمامم پیوست آن در مورد تغییر تاریخ هجری شمسی به تاریخ شاهنشاهی بر اساس مطالعات و بررسیهایی که در کمیسیون نخست وزیری بعمل آمد و نتیججه رایبشرف عرض پیشگاه مبارک همایونی رسانیده بودید با ستحضار میرسام که متن استدعای شورای عالی آئین ملی بزرگداشت پنجاه سال شاهنشاهی پهلوی برای تغییر تاریخ از خاکهای مبارک اطیحضرت همایون شاهنشاه آریامهرگذشت واجازه مرحمت فرمودند که بهمین صورت اجراشود .

خواهشمندم دستور فرمایند کمیسیون قبلی با توافق چند نفر از مطلعین تشکیل جلسه داده و ترتیب تغییر تاریخ هجری شمسی به تاریخ شاهنشاهی بنحوی که شورای عالی استدعا کرده برای اجرای سازمانهای دولتی ابلاغ فرمایند . فتوکی متن استدعای شورای عالی آئین ملی بزرگداشت پنجاه سال شاهنشاهی پهلوی به پیوست ایفا میشود .

وزیرد بهار شاهنشاهی
اسداله علم

امیرعاس هویدا
وزیر اعظم

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
رتال جامع علوم انسانی

۲۰۰۰-۲۰
۱۵ ۵۶۱۰۲۰

۵۷۱۳۴
۵۶۱۰۲۰

پیام بهارستان / ج ۲، س ۲، ش ۶ / زمستان ۱۳۸۸

طرح توجیهی تغییر تقویم شمسی به تقویم شاهنشاهی

هدف :

این طرح چگونگی تغییر تقویم را توضیح میدهد بنحویکه ایرانی از آن استقبال کند و غیرایرانی دلائل وقوع این امر داخلی ایران را بشناسد.

مخاطب طرح :

۱- افکار عمومی ملت ایران .

۲- افکار منطقه .

۳- افکار جهان .

رابطه افکار عمومی ملت ایران

با سال هجری شمسی :

۱- در افکار عمومی ایران ماههای مذهبی از محرم آغاز میشود و به

ذیقعه پایان میپذیرد لذا ماههای فروردین تا اسفند ماههای

مذهبی نیست .

۲- مبداء تقویم هجری شمسی یعنی هجرت پیامبر اسلام (ع) در افکار

عمومی یک مبداء مذهبی است .

۳- سال هجری شمسی در افکار عمومی جنبه مذهبی ندارد اما حذف

این تقویم ، افکار عمومی را به مبداء آن یعنی هجرت رسول متوجه

میکند لذا جنبه مذهبی خواهد یافت .

۴- هر ایرانی تاریخ تولد و همه حوادث زندگی خود را اعم از سال

ازدواج و گذراندن مدارج تحصیل و غیره را به سال هجری شمسی

مشخص میکند لذا با این تقویم پیوند عاطفی قوی دارد .

.../...

- ۲ -

۵- هر ایرانی حوادث ۵۰ سال اخیر را با تقویم هجری شمسی می‌شناسد
مثلاً " کودتای ۱۲۹۹ ، شهریور بیست آغاز انقلاب وسایر حوادث ...
۶- مردم ایران با اینکه محرم تا ذیقعد را ماههای مذهبی می‌شناسند
اکثریت عظیم از سال هجری قمری بیخبر هستند یعنی نمیدانند که
۱۳۹۶ هجری قمری است لذا در صحبت هایشان میگویند محرم ۱۳۴۵
و منظورشان ۱۳۴۵ هجری شمسی است .

۷- باستانی‌های خواص و گروهی معدود ، مردم ایران نمیدانند که تقویم
هجری شمسی تقویمی است که با شاهنشاهی پهلوی آغاز شده است
لذا در صورتیکه بی احتیاط و بدون مطالعات قبلی، مبداء آغاز تقویم
شمسی را ۱۳۰۴ در افکار عمومی مطرح کنیم افکار عمومی به حذف
تقویمی توجه خواهند کرد که معیار زمان سنجی شاهنشاهی پهلوی
در ۵۰ سال گذشته بوده است .

۸- باستانی‌های خواص مردم نمیدانند که تقویم هجری شمسی در تاریخ
ایران چگونه مورد استفاده بوده است (مثلاً " سال خراجی ...)
۹- مردم میدانند که آغاز سال شمسی یعنی نوروز روز مذهبی نیست و
روز ملی و شاهنشاهی ایران است اما لحظات تحویل سال برای ملت
ایران جنبه تقدس دارد .

۱- رابطه افکار عمومی ملت

۲- ایران با سال هجری قمری :

۱- ماههای قمری برای مردم ماههای مذهبی است اما سال قمری را
بتدریج از یاد برده‌اند بنحویکه میتوان گفت سال قمری هم اکنون در
آذهان مردم تقریباً " وجود ندارد .

۱۵

.../...

۲-

- ۲ -

۲- روحانیون وعده محدودی از متعصبان مذهبی، سال هجری قمری، را بکار میبرند. سال هجری شمسی، بهیچوجه برای روحانیون از نظر سنجش حوادث مذهبی، معتبر نیست.

۳- تاریخ حوادث بعد از اسلام همه جا در کتابها سال هجری قمری است (باستثنای عصر پهلوی).

۴- وقتی که مردم میگویند قرن چهارم یا قرن هفتم غالباً "به هجری و قمری توجه ندارند بلکه از قرن شمسی صحبت میکنند که مبدا اسلام، دارد و این قرن‌ها برای همه شناخته شده است زیرا تفاوت زیاد بین هجری شمسی و قمری نیست (در احتساب قرن‌ها).

۵- بدلیل بکار رفتن تقویم هجری شمسی در ۵۰ سال گذشته و موافق بودن این تقویم با تحولات ایران، تقویم هجری قمری در ذهن مردم از نظر سنجش سالها، حالت کهنه و متروک گرفته و آنچه بدلیل اجرای مراسم مذهبی، بجای مانده است فقط اعتبار، ووزهاه ماههای هجری قمری است.

چگونگی، توجیه برای رسیدن به هدف طرح:

۱- لزوم توجه دقیق به چگونگی رابطه افکار عمومی ملت ایران با سالهای هجری قمری و شمسی و ماهها و روزهای این سالها بگونه ای که توضیح داده شد.

۲- موقع و مقام سال هجری قمری در افکار عمومی برجسته شود:

الف: در کشورهای اسلامی، خاصه در کشورهای عربی سال مذهبی فقط سال هجری قمری است.

.... /

۲۷

- ۴ -

ب : در هیچیک از کشورهای اسلامی سال هجری شمسی مفهومی ندارد
واز نظر تقویم اسلامی یک تقویم ناشناخته است .

پ : کلیه حوادث تاریخی بعد از اسلام با سال هجری قمری مشخص
شده است .

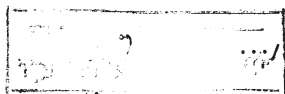
ت : کشورهای اسلامی تاریخ میلادی را بکار میبرند و سال هجری قمری
فقط از دوطرف برای آنها اعتبار دارد یکی ماهها مثل رمضان و دیگر
روزها که بیشتر به روز عید فطر و عید قربان توجه دارند . حال
آنکه در ایران ماههای متعدد سال هجری قمری مورد توجه خاصی
مذهب شیعه است مثل رمضان ، محرم ، صفر و روزهای فراوانی در سال
هجری قمری از نظر ایرانیان اهمیت دارد که این روزها در طول سال
از سی متجاوز است . بنابراین سال هجری قمری ضمن اینکه اعتبار
جهانی در دنیای اسلام دارد برای ایرانیان معتبرتر از سایر کشورهای
اسلامی است .

ث : بدلیل بی توجهی در سالهای گذشته از اهمیت سال هجری قمری در
سنجش رویدادهای مذهبی کاسته شده بود که اینک بار دیگر بر این
اهمیت تاکید می‌کنیم .

بنابراین یکی از درجه‌های ورود به این مبحث اهمیت دادن به
سال هجری قمری بعنوان یگانه سال معتبر مذهبی خواهد بود .

۳- در طول زمان ضمن مباحث مختلف اعتبار مذهبی را از سال هجری شمسی
سلب کنیم .

۴- در مرحله بعد روشن کنیم که آغاز سال شمسی صرفاً " دو پایه و دلیل داشته
است :

- ۵ -

الف : علمی

ب : ملی

۵- بردلائل علمی بودن سال شمسی تاکید خاص شود با توجه به اینکه

سال شمسی از نظر سنجش زمان از سال میلادی نیز دقیق تر است .

۶- تاکید بر دلائل ملی بودن سال شمسی و پیوندهای آن با تاریخ کهن

ایران مثل ماههای فروردین و روزهای خاص آن .

۷- برای افکار عمومی ایران توضیح داده شود که رابطه ایران با

کشورهای جهان و حتی کشورهای اسلامی وسیله تاریخ میلادی است

زیرا کشورهای اسلامی نیز تاریخ میلادی را بکار میبرند .

۸- بنابراین با توضیح کامل افکار عمومی به این نتیجه میرسد :

الف : ۱۳۹۶ یعنی هجری قمری یگانه تقویم معتبر مذهبی است .

ب : رابطه با جهان حتی دنیای اسلام تاریخ میلادی است و

کشورهای اسلامی نیز در داخل خود تاریخ میلادی را بکار

میبرند و حتی اکثریت روزهای یکشنبه را تعطیل میکنند (که

مورد قبول ایران نیست) .

پ : تقویم شمسی با اینکه تقویم ماه است همه تاریخ ملت ایران را

دربرنمی گیرد لذا از نظر طول زمان ناقص است .

ت : تقویم شاهنشاهی یگانه تقویم ملی خواهد بود که همه تاریخ

شاهنشاهی ایران را شامل خواهد شد و انتخاب آن بهیچوجه

بمفهوم حذف یک تقویم مذهبی نیست .

۹- بحث درباره این مسائل از سوی مراجع علمی تاریخ آغاز شود مثل

انجمن تاریخ دانان و غیره... .

.../...

سید زیدی

۲۵

- ۶ -

۱۰- آغاز اعلام مباحث از روزنامه‌ها بصورت متفرق باشد (نه اینکه در یک روز همه روزنامه‌ها با هم آغاز کنند بلکه ابتدا به مناظره یکدیگر بروند یعنی یکی در طول چند روز ادامه دهد در روزنامه‌های دیگر این بحث از جنبه‌های دیگر ادامه داده شود ، مثلا " یکی درباره اعتبار مذهبی مطلق تقویم هجری قمری داد سخن بدهد و دیگری از بی اعتباری مذهبی سال شمسی و سومی پس از چند ماه ادامه بحث ، از ضرورت داشتن یک تقویم شامل ملی سخن بگوید) .

۱۱- باین ترتیب ، براساس آنچه در این طرح آمد و بمنظور توجیه افکار عمومی مدت اجرای طرح تا رسیدن به اعلام تقویم خورشیدی شاهنشاهی از پیش معین نخواهد بود و میتواند تا سال ۱۳۵۶ به طول انجامد . در اینصورت حذف تاریخ هجری شمسی که ایجاد آن از ابتکارهای شاهنشاهی پهلوی است در سال بزرگداشت پنجاهمین سال این شاهنشاهی مطرح خواهد شد .

۱۲- اصولا " تا آغاز ۱۳۵۶ نیز بهر نحو که درباره لزوم داشتن تقویم خورشیدی شاهنشاهی استدلال شود باید براین نکته تاکید کرد که رضاشاه کبیر لزوم داشتن یک تقویم علمی و ملی را دریافت و اینک تقویم شاهنشاهی شکل تکامل یافته نیست و اراده بنیانگذار ایران نواست .

توجیه افکار منطقه :

در کشورهای غربی همجوار و منطقه خلیج فارس بدلیل قسـد درت روزافزون ایران در زمینه‌های اقتصادی و نظامی و سیاسی حساسیت‌های خاص بوجود آمده است منجمله میگویند چرا در سالهای اخیر یعنی

.../...

۳۰۴
۳۰۴

- ۷ -

سالهای قدرت، ایران بیش از هر وقت دیگر به دوران قبل از اسلام تکیه

میکند .

توضیح این تغییر با توجه به این قبیل حساسیت ها خواهد بود .

توجه افکار جهان :

از نظر ملت‌های پیشرفته جهان قدمت و تاریخ کهن تمدن زیباست . از نظر سیاستمداران این ملت‌ها توجه ایران به رشد و تقویت فرهنگ ایرانی و تاکید بر هویت ایرانی تعبیر خواهد شد و به آن شکل سیاسی نیز خواهند داد اما بهیچوجه ارتباطی با میزان حساسیت در منطقه نخواهد داشت لذا هر نوع توضیح درباره این تغییر با توجه به این قبیل نکات خواهد بود .

(قابل توجه است که ناپختگی در اجرای این طرح میتواند به دسیسه‌بازان بین‌المللی که در خدمت قدرتها هستند امکان سوءاستفاده بدهد) .

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

۱۹، ۸۰۰، ۲، ۱۵۹۸

سازمان برنامه و بودجه
دفتر وزیر

تهران ۴ ۱۳۵۴/۱۳۱

محرم نامه

جناب آقای‌ها دی‌هدایتی

وزیر مشاور و معاون اجرایی نخست وزیر

در پاسخ نامه شماره ۳۰-۳۰۰/۲۰۰ مورخ ۱۹/۱۱/۱۳۵۴ واحداً نفورماتیک این

سازمان تأیید مینماید که :

در صورتیکه سال جلوس کوروش کیبیکه برابر ۵۵۹ قبل از میلاد مسیح است سال مبدا

تاریخ شاهنشاهی قرار گیرد بر اساس محاسبات دقیق و با دقت و اطمینان کامل :

۱- سال جلوس شاهنشاه آریامهر برابر ۲۵۰۰ شاهنشاهی

۲- فروردین ۱۳۵۵ برابر فروردین سال ۲۵۳۵ شاهنشاهی

بنابراین بدون هیچ اشکال با اضافه نمودن عدد ثابت ۱۱۸۰ به کلیه سالهای شمسی

هجری سال شاهنشاهی بدست میآید .

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
رتال جامع علوم انسانی

عبدالمجید مجیدی
وزیر مشاور و رئیس سازمان برنامه و بودجه

۳۰-۲۰۰

آدرس تلگرافی - تهران برنامه

تلفن - ۳۰۷۱

شماره تلکس - ۲۶۴۲

تاریخ ۱۳۶۶
شماره ۳۰-۱۰۰
پوست

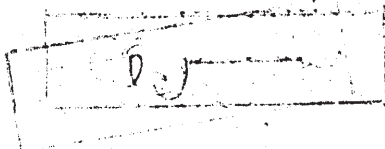
نخست وزیری

جناب آقای متقی معاون دربار شاهنشاهی

پیرو نامه شماره ۴۰۰-۲۰۰۰/م مورخ ۵۴/۱۱/۲۹ باستحضار میرساند
که طرح توجیهی تغییر تقویم شمسی به تقویم شاهنشاهی در شرفیابی
روز دوشنبه چهارم اسفندماه جناب آقای نخست وزیر به پیشگاه مبارک
ملوکانه بشر فعرض پیشگاه مبارک ملوکانه رسید امر و مقرر فرمودند
" همان سال شاهنشاهی باشد... برنامه عملی شود و گفته شود "

مسلمانان سال مسیحی دارند و ما سال قمری و ایرانی "
مگر مسلمانی که نمی آید از آن زمان در این سرزمین است اللهم فرامی
وزیر مشاور و معاون اجرائی نخست وزیر

هادی تقیانی
معاون

سازمان برنامه و بودجه

شرکت کنندگان در جلسه علمی تعیین مبداء تاریخ شاهنشاهی

روز ۲۳ اسفند ۱۲۵۴

سازمان برنامه و بودجه - اطاق شماره ۱۴۰

نام	نام خانوادگی	سمت	نشانی محل کار	شماره تلفن
خسرو	بهبوز	معاون سازمان برنامه - رئیس مرکز انفورماتیک	سازمان برنامه و بودجه	
اکبر	دانا سرشت	قاضی بازنشسته	خیابان شهلا - پالیزی - فرح شمالی - ۱۷۲	۲۳۲۱۴۳
حسن	جمشیدی پور	ستاره شناس گروه ریاضی دانشکده علوم دانشگاه تهران	دانشکده علوم - گروه ریاضی دانشگاه تهران	۸۵۷۲۳۸
پرویز	مرآت	دبیر فرهنگستان شاهنشاهی علوم ایران	وزارت علوم و آموزش عالی	۸۱۴۲۱۱
لطف الله	مفخم پایان	مشاور پژوهشی سازمان جغرافیائی کشور	خیابان کورش بزرگ - خیابان معلم سازمان جغرافیائی کشور	۸۴۰۱۱۱
مصطفی	کامکار یارسی	استاد دانشگاه تهران	دانشکده علوم دانشگاه تهران	
منوچهر	بهرامی	دانشیار دانشگاه تهران	دانشکده علوم دانشگاه تهران	تلفن دانشگاه تهران
محمود	جعفریان	معاون سازمان راد یوتلوویزیون ملی ایران	خیابان پهلوی، جام جم	منزل ۸۲۷۴۵۶ ۲۹۰۰۰۴
ایرج	منصوری دارا	مهندس مشاور - سیستم های اطلاعاتی	خیابان تخت جمشید شماره ۲۸۵	۸۲۵۱۴۰ - ۴
یوسف	تولیتی	رئیس دفتر شناخت طرح های انفورماتیک	سازمان برنامه و بودجه - معاونت	۳۹۲۳۲۱ -
محمد رضا	حیاد	دانشجوی علوم کامپیوتر دانشگاه تهران	انفورماتیک مرتبی	۳۰۴۷۸۴

آدرس تلگرافی تهران برنامه

شماره تلفن ۳۰۷۱

شماره تلکس ۲۶۳۲۰

سازمان برنامه و بودجه

شماره
تاریخ
پیوست

نشست علمی تاریخی، برای تعیین سالنامه شاهنشاهی ایران، در تاریخ شنبه
۲۳ / اسفند / ۱۳۵۴، با حضور آقایان زیر، تشکیل و با پیشنهادهای زیر
موافقت بعمل آمد:

- ۱- آغاز تاریخ شاهنشاهی کشور ایران، از نخستین سال یادشده کورش بزرگ که برابر با یکشنبه یکمین روز فروردین، در ۲۵۳۴ سال پیش (۱۶۶ پس از سال رصد نیروز) بوده است، بوسیله گروهی از دانشمندان ستاره شناس کشور محاسبه، و بر اساس مبانی علمی، مورد بررسی و پذیرش قرار گرفت که: " نخستین روز سال، همچنان یکمین روز فروردین باشد".
- ۲- رصدخانه‌ای به نام " رصدخانه شاهنشاهی"، که جایگاه جغرافیائی آن را دانشمندان تعیین خواهند کرد، بنا شود که ستاره‌شناسان از این به بعد تمام محاسبات نجومی و سالنامه ایران را در آنجا انجام دهند.
- ۳- سالنامه‌ای به نام " سالنامه شاهنشاهی ایران"، از آغاز شاهنشاهی کورش بزرگ، تهیه و چاپ شود که در هر صفحه یکماه از تاریخ شاهنشاهی خورشیدی با روزهای هفته و رویدادهای تاریخی ذکر و در برابر هر روز، روزهای مربوط به سالهای هجری قمری و میلادی خورشیدی نوشته شود.
- ۴- از این به بعد برای تعیین سالهای خورشیدی کافی است رقم ۱۱۸۰ را به سالهای هجری شمسی اضافه کرد تا سالهای شاهنشاهی خورشیدی بدست آید.

تاریخ شنبه بیست و سوم اسفند دو هزار و چهارصد و سی و چهارمین سال شاهنشاهی خورشیدی

 شماره تلفن: ۳۰۷۱
 شماره تلگراف: ۲۶۴۲۰
 آدرس تلگرافی: تهران برنامه

۳۰-۲۰
۵۴/۲۵

محرمانه

نخست وزیر

جناب آقای شریف امامی ریاست مجلس سنا

ا ق ر د

بطوریکه استحضار دارند پیرو جلسه ای که در تاریخ ۱۳۵۴/۱۲/۱۸ در باره تقویم شاهنشاهی ایران در دفتر آن جناب تشکیل شد مقرر شد برای اطمینان کامل از صحت بررسی ها و مطالعاتی که قبلا " در این مورد شده بود موضوع از لحاظ علمی در یک جلسه وسیع تر با حضور استادان نجوم و ریاضی و تاریخ دانشگاهها و کارشناسان صلاحیت دار بررسی و نتیجه ضمن صورت جلسه ای با امضای حاضران رسیده و برای ضبط در پرونده تقدیم شود - اینک در اجرای تصمیم جلسه مزبور رونوشت نامه شماره ۶۳۱۹/۲۳/الف مورخ ۱۳۵۴/۱۲/۲۳ جناب آقای بهروز معاوین سازمان برنامه و بودجه که مسئولیت این اجلاس به عهده ایشان گذارده شد با انضمام فتوکپی صورت جلسه ای که با امضای استادان و دانشمندان شرکت کننده در جلسه رسیده برای استحضار آن جناب ایفاد میشود .

وزیر مشاور و معاون اجرائی نخست وزیر

هادی هدایتی

بابت تمام دست اقدام
محرمانه

وزارت کشور
دفتر وزیر

۱ / ۱۷۶۸۳
۲۰۲۶ / ۷ / ۲۰

سید محمد

جناب آقای جعفر شریف امامی
رئیس مجلس سنا

بموجب فرمان هماهنگی دائر با اجرای تصمیم قانونی جلسه مشترک مجلسین مورخ ۱۳۵۴/۱۲/۲۴ شمسی آغاز سلطنت کورش کبیر بنیانگذار شاهنشاهی ایران بعنوان سرآغاز تقویم و مبدا تاریخ ملی ایران انتخاب و مقرر شد تاریخ شاهنشاهی در کلیه مکاتبات و همچنین در ثبت وقایع حیاتی مورد استفاده قرار گیرد .
با عنایت به ماموریتی که در جهت اجرای نظام جدید شناسه نگاری و ایجاد پایگاه اطلاعاتی جمعیت کشور بعهدده سازمان ثبت احوال کشور محول شده است و با توجه به مشکلاتی که اکثر سازمانها و افراد در تبدیل سالهای مختلف هجری قمری و میلادی به سالهای هجری شمسی و شاهنشاهی با آن مواجه هستند مجموعه کاملی که بتواند جوابگوی این نیاز باشد با کوشش فراوان و با استفاده از نظرات متخصصین فن تحت عنوان تقویم یکمده و سی و هشت ساله توسط سازمان ثبت احوال کشور تهیه شده است که یک نسخه از آن برای استحضار آنجناب ابفاد میگردد .

اسداله نصر اصغریان
وزیر کشور

دکتر سید محمد
رئیس مجلس سنا
۵۴۶/۷/۲۸

دفتر ثبت مجلس سنا
شماره ۵۴۶
تاریخ ۲۸/۷/۵۴۶

پیام بهارستان / د. ۲، ش. ۶ / زمستان ۱۳۸۸